

## Nie tylko swastyka z wafelków. Wieloznaczne symbole polskich faszystów i nacjonalistów [INFOGRAFIKA]



Dominik Uhlig, grafika Katarzyna Korzeniowska  
26 listopada 2018 | 11:33

Swastyka, falanga, toporzeł i czarne słońce - zobacz, co oznaczają te symbole

Prokuratura ma problem z przestępstwami z nienawiści. Zamiast zajmować się ściganiem osób, które marzą o „czystości białej rasy”, zajęła się członkiem ekipy telewizji TVN.

To reakcja na materiał portalu wPolityce.pl, który opublikował zdjęcie Piotra Wacowskiego, operatora „Superwizjera”. Ten na tle płonącej w lesie swastyki wykonuje gest „Heil Hitler”. Autor pisze, że Wacowski, współautor głośnego reportażu o polskich neofaszystach, zachęcał do hajlowania uczestników zorganizowanych w lesie na Śląsku urodzin Hitlera. Uczestnicy wywiesili nazistowskie flagi, mieli niemieckie mundury, jedną z atrakcji był tort ze swastyką z wafelków.

W piątek wieczorem funkcjonariusze ABW wręczyli Wacowskiemu wezwanie, by 29 listopada stawiał się na przesłuchanie jako podejrzany o propagowanie faszyzmu.

Tyle że to hajlowanie było elementem reportażu wcieleniowego. Dzięki temu, że udawał neofaszystę, ekipie telewizji udało się przeniknąć do zamkniętych i groźnych środowisk, by udokumentować to, co robią na swoich imprezach. To nie udaje się policji i prokuraturze.

Które symbole są nazistowskie? Które nawiązują do polskich tradycji? Być może nasza infografika pomoże uporządkować wiedzę o symbolach, które pojawiają się w środowiskach polskich nacjonalistów.

### WIELOZNACZNE SYMBOLE SKRAJNEJ PRAWICY

#### \_swastyka



Pierwotnie występująca w wielu kulturach i religiach świata, używana również w polskim wojsku przed 1939 r. i jako motyw zdobniczy np. na Podhalu. W latach 30. XX wieku przyjęty i zawłaszczony przez Narodowo-socjalistyczną Niemiecką Partię Robotników (NSDAP). Współcześnie używana przez grupy wprost odwołujące się do nazizmu.



Jako że symbol swastyki współcześnie kojarzy się jednoznacznie, podczas marszów i zgromadzeń nacjonalistów często używają jego wariantów. Przykładem może być złożony z trzech siódemek symbol afrykanerów z RPA (używany dziś również przez członków neonazistowskiej międzynarodówki Blood & Honour) czy słowiański kolowrót zwany też świaszczycą. Ten symbol był obecny na Marszu Niepodległości tuż obok flag z krzyżem celtyckim.

#### \_symbole na demonstracjach



##### BŁYSKAWICA

Symbol Szturmowców – nacjonalistycznego „czarnego bloku”. To grupa, która przysporzyła organizatorom Marszu Niepodległości złej sławy w 2017 r., wywieszając hasła o „Białej Europie”. Błyskawica kojarzy się z SS, Szturmowcy przekonują jednak, że nawiązuje do harcerskich Grup Szturmowych Szarych Szeregów z czasów II wojny światowej.



##### TOPORZEŁ

Powstał w latach 30. XX wieku. Używany jest przez sympatyków neopogańskich i nacjonalistycznych organizacji Niklot i Zadruha.



##### KRZYŻ CELTYCKI

Pradawny symbol przejęty przez współczesnych nacjonalistów głoszących wyższość białej rasy. Popularny w środowiskach nacjonalistycznych skinheadów i stadionowych chuliganów.



##### CZARNE SŁOŃCE

Taki symbol znalazł się na transparentach Szturmowców. A wcześniej – jako okultystyczny symbol na posiadzce zamku Wewelsburg, w którym Heinrich Himmler planował stworzenie „nowego centrum Wszechświata”.



##### MIECZYK CHROBREGO (SZCZERBIEC)

Symbol używany przed wojną przez zwolenników Romana Dmowskiego, w czasie wojny przez Narodowe Siły Zbrojne, a współcześnie przez działaczy Młodzieży Wszechpolskiej.



##### KOŁO ZĘBATE

Symbol wywodzący się z lat 20. XX wieku, używany m.in. przez Autonomicznych Nacjonalistów. To marka, pod którą gromadzą się neofaszyści z całej Europy, maskując się giganami w większości krajów narodowy socjalizm, podziw dla III Rzeszy i Adolfa Hitlera. Są socjali, narodowi i antykapitalistyczni.



##### FORZA NUOVA (NOWA SIŁA)

Logo włoskiej partii neofaszystowskiej, której flagi na ostatnim Marszu Niepodległości pojawiły się w towarzystwie symboli ONR i celtyckich krzyży.



##### FALANGA

Przedwojenny symbol Ruchu Narodowo-Radykalnego dziś używany przez Narodowe Odrodzenie Polski i Obóz Narodowo-Radykalny.



##### TRUPIA GŁOWA

Symbol o długiej tradycji, używany historycznie również w polskim wojsku, w charakterystycznej wersji wzorowanej na odznace SS, popularny jest m.in. wśród neonazistów.

#### \_kody literowe i numeryczne

**14**

czternaście słów, „We must secure the existence of our people and a future for white children”, – Musimy zabezpieczyć byt naszego ludu i przyszłość dla białych dzieci

**18**

Adolf Hitler, 1 – A, 8 – H

**28**

Blood & Honour, 2 – B, 8 – H

**88**

Heil Hitler, 8 – H, 8 – H

**100%**

odniesienie do czystości rasy

**1919**

19 – S, podwójna liczba „19” odpowiada skrótowi SS

**19/8**

Sieg heil” 19 – S, 8 – H

**B&H**

skrót od Blood & Honour

**WP**

skrót od White Power

**WPWW**

White Pride World Wide – Biała dumna na całym świecie  
Pozdrowienie używane przez białych suprematystów.

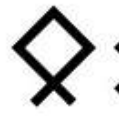
**RAHOWA**

ang. Racial Holy War  
pol. Święta Wojna Rasowa

**NS**

Skrót oznaczający narodowy socjalizm lub nazi skins.

#### \_znaki runiczne



##### ODAL

Oznacza braterstwo krwi, klan lub plemię. Używany jako emblemat przez 7. Ochotniczą Dywizję Górską SS Prinz Eugen.



##### SIEGRUNE

Symbolizuje zwycięstwo lub Słońce. Pojedyncza runa wykorzystywana była przez Hitlerjugend, a podwójna przez wszystkie organizacje związane z SS.



##### WOLFSANGEL

Oznacza wolność i niezależność. Używany przez Stawffen SS, współcześnie pojawia się na stadionach piłkarskich.



##### HAGAL

Symbolizuje wiarę w filozofię nazizmu oraz ma zapewniać ochronę przed wrogami.



##### LEBEN

Runa życia. Odtworzenie rasy aryjskiej. Oznaczano nią datę narodzin na nagrobkach zmarłych członków SS.



##### TOD

Pierwotne znaczenie: śmierć. Używana do oznaczania daty zgonu na nagrobkach członków SS.



##### TYR

Przywództwo w boju. Dla SS oznaczała ona przywództwo militarne.



Opracowanie: sonar.wyborcza.pl, m. in. na podstawie materiałów FARE, ADL i stowarzyszenia "Nigdy Więcej"  
Grafika: Katarzyna Korzeniowska

Po protestach, m.in. ze strony środowisk dziennikarskich, w niedzielę prokuratura się wycofała, oceniając, że zarzuty są przedwczesne.

#### Nieudany atak prokuratury na TVN. Dlaczego śledczy odpuścili ściganie operatora?

To nie pierwszy w ostatnich latach przypadek, gdy śledczy podejmują zaskakujące decyzje w śledztwach dotyczących nazistowskich symboli. Prokuratura Rejonowa w Białymstoku nie dopatrzyła się znamion przestępstwa publicznego propagowania faszyzmu w spalaniu swastyki przez sympatyków pogańskiej neonazistowskiej organizacji Zadruha. - To państwo widzicie tam swastykę, w rzeczywistości to słowiański symbol swarga - przekonywał prokurator.

Symbole nawiązujące do swastyki i ugrupowań faszystujących - tak z Polski, jak i z zagranicy - od lat regularnie pojawiają się na demonstracjach nacjonalistów. Do dziś np. nie udało się wyjaśnić, kim byli zamaskowani ludzie niosący transparent z napisem „Europa będzie biała albo bezludna”. Za tymi transparentami pojawiły się flagi m.in. z krzyżem celtyckim, „czarnym słońcem” nawiązującym do okultystycznej symboliki nazistów oraz symbole przejęte od przedwojennych polskich ruchów faszystujących.

W 2016 roku policjanci przestali korzystać z broszury „Przestępstwa z nienawiści”. To efekt interwencji posła ruchu Kukiz'15 Adama Andruszkiewicza wywodzącego się ze środowiska Młodzieży Wszechpolskiej, który poskarżył się MSWiA, że w podręczniku jako jeden z symboli nienawiści została wymieniona falanga.